Miia Tolvi, yksikönpäällikkö, Huittisten vankila, Rikosseuraamuslaitos

Annika Finnberg, yksikönpäällikkö, Vantaan vankila, Rikosseuraamuslaitos

Jari-Pekka Holopainen, yksikönpäällikkö, Sukevan vankila, Rikosseuraamuslaitos

5.6.2025

# Vankeuslain ja tutkintavankeuslain muuttaminen

## Laki vankeuslain muuttamisesta

Asiantuntijat katsovat, että esitetyt muutokset (HE 53/2025 vp) ovat kokonaisuutena arvioiden perusteltuja. Erityiset huomiot ja perustelut on kirjattu kunkin pykälän alle.

- 2 luku 1 § - Vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoon ryhtyminen sekä 12 § - Tarkemmat säännöt ja määräykset
    - Vankilaan ottamisen rajoittaminen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa on perusteltua. Lakimuutoksen käytännön tarve konkretisoitui COVID-19-pandemian aikana, jolloin vastaavanlaista sääntelyä ei vielä ollut.
- 4 luku 9 § - Sijoittaminen avolaitokseen
    - Toisen vangin tai muun henkilön turvallisuuden vaarantamisen lisääminen 2 momentin 4 kohtaan on perusteltua, sillä tällä tavoin voidaan kiinnittää nykyistä paremmin huomiota vangin vaarallisuuteen ja rikostaustaan sijoittamispäätöstä tehtäessä.
- 5 luku 5 § - Varmuusosasto sekä 6 § Varmuusosastolle sijoittamisen edellytykset
    - Varmuusosastolle sijoittamisen edellytykset mahdollistavat aiempaa paremmin sen estämisen, että vanki jatkaa ammattimaista rikollista toimintaa tai vakavasti vaarantaa vankilan järjestystä ja turvallisuutta taikka toisen vangin tai muun henkilön turvallisuutta vankilassa.
- 12 luku 7 § - Puhelun kuunteleminen ja tallentaminen sekä 11 § - Päätösvalta
    - Päätöksen tekeminen 14 päivän määräajaksi on perusteltua, sillä päätöksen tekeminen ennen puhelun tosiasiallista toteutumista on päivittäisessä operatiivisessa toiminnassa ajallisesti äärimmäisen haastavaa, toisinaan jopa mahdotonta. Ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimivan virkamiehen lisääminen

Miia Tolvi, yksikönpäällikkö, Huittisten vankila, Rikosseuraamuslaitos

Annika Finnberg, yksikönpäällikkö, Vantaan vankila, Rikosseuraamuslaitos

Jari-Pekka Holopainen, yksikönpäällikkö, Sukevan vankila, Rikosseuraamuslaitos

5.6.2025

päätösvaltaiseksi on päivittäisen operatiivisen toiminnan näkökulmasta perusteltu ehdotus.

- 13 luku 2 § - Tapaamistilat ja valvonta
    - Varmuusosastolle sijoitetun vangin keskustelun kuunteleminen ja tallentaminen on perusteltua niin valvotun tapaamisen, kuin lapsen tapaamisen osalta, sillä lapsen tapaamisessa voi lapsen iästä ja kehitystasosta riippuen olla mukana täysi-ikäinen saattaja/huoltaja.
    - Asiantuntijat pyytävät huomiomaan sen, ettei videoyhteydellä tapahtuvan tapaamisen kuuntelu ja tallentaminen ole mahdollista varmuusosastolle sijoitettujen osalta ehdotettujen säädösten nojalla.
- 18 luku 2 § - Sitominen, 5 § - Erillään pitäminen sekä 6 § - Voimakeinojen käyttö
    - Voimakeinojen käyttöä koskevan 6 §:n 1 momentin 4 kohdassa tulisi ulkopuoliseen laitokseen sijoitetun vangin lisäksi huomioida opintoluvalla ja siviilityöluvalla olevat vangit sekä ulkopuoliseen toimintaan sijoitetut vangit.

**Laki tutkintavankeuslain muuttamisesta**

Asiantuntijat katsovat, että esitetyt muutokset (HE 53/2025 vp) ovat kokonaisuutena arvioiden perusteltuja. Erityiset huomiot ja perustelut on kirjattu kunkin pykälän alle.

- 3 luku 2 b § - Varmuusosasto sekä 2 c § Varmuusosastolle sijoittamisen edellytykset
    - Varmuusosastoa koskevat muutosehdotukset ovat kokonaisuutena arvioiden perusteltuja ottaen huomioon, että myös tutkintavankeihin liittyy sellaisia turvallisuusriskejä sekä rikollisen toiminnan jatkamiseen ja ammattimaiseen rikollisuuteen kytkeytyviä seikkoja, jotka tulee voida huomioida myös tutkintavankeusaikana.